Czwartek, 4 marca 1948

Dziś 8 stron

Cena 3 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Nr 62 — Kraków — Rok 57

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Kraków, Rynek Główny 34. Telefony redakcji: 556-34; 585-10; — Telefon administracji 587-69; — wewn. 23. Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18. Administracja czynna w godz. od 9—16, w soboty od 9—14

Katastrofa lotnicza nad Krakowem

Tragiczna śmierć pilota

KRAKÓW (LAK). Wczoraj w godzinach po południowych krążący nisko samolot wojskowy zahaczył w pobliżu Wawelu o przewody nadziemne, co spowodowało katastrofę, na skutek której zginął ppor. Siemieńczuk Stanisław, który zmarł w drodze do szpitala. Chor. Nikowiecki uległ ciężkim obrażeniom.

Warto podkreślić bohaterską pomoc dwóch cywilów, którzy z narażeniem życia ratowali pilotów.

Czołgi amerykańskie dla gen. Franco

NOWY JORK. — „Daily Worker" przyniósł na pierwszej stronie sensacyjną wiadomość, że od zeszłej środy w porcie nowojorskim trwa ładowanie przeszło 100 czołgów dla Hiszpanii frankistowskiej. Czołgi ładowane są na statek „Motomar Sevilla", który odpływa do Bilbao. Na zupełnie nowych czołgach zaobserwowano nalepki „armia USA" oraz „służba zaopatrzenia USA".

Statek należy do firmy hiszpańskiej Garcia i Diaz, która w czasie wojny domowej oraz podczas drugiej wojny światowej uprawiała na terenie USA działalność szpiegowską.

„Daily Worker" podkreśla, że dostawa czołgów dla gen. Franco jest „rażącym zlekceważeniem rezolucji ONZ, potępiającej reżim faszystowski w Hiszpanii, oraz dalszym dowodem możliwości objęcia Hiszpanii planem Marshalla.

Sprawiedliwość dosięgła arcyzdrajców i arcyszpiegów

Dwaj przywódcy faszystowskiego podziemia skazani na karę śmierci

Wyrok w procesie NSZ-u ostatecznym potępieniem obozu zbrodni i zdrady

WARSZAWA. — W dniu 2 marca Rejonowy Sąd Wojskowy w Warszawie ogłosił wyrok w procesie byłych działaczy ONR — przywódców nielegalnych organizacji NSZ, OP i SN.

Stanisław Kasznica i Lech Neyman zostali skazani za wszystkie popełnione przestępstwa na łączną karę śmierci, utratę praw publicznych i honorowych na zawsze, oraz konfiskatę mienia na rzecz skarbu państwa.

Mieczysław Paszkiewicz został skazany na łączną karę 15 lat więzienia, utratę praw na przeciąg lat 5, Stefania Sokołowska - Żelazowska i Salska Wanda na 10 lat więzienia i utratę praw na lat 2, Andrzej Jastrzębski skazany został na 7 lat więzienia i utratę praw na przeciąg 2 lat. Na zasadzie ustawy o amnestii sąd złagodził Jarzębskiemu wyrok do 3 lat i 6 miesięcy.

Sąd orzekł w stosunku do wszystkich oskarżonych karę przepadku mienia na rzecz Skarbu Państwa.

Sąd przy wyrokowaniu wziął pod uwagę jako okoliczność obciążającą całkowitą świadomość oskarżonych, co do zbrodniczości postępowania a jako okoliczności łagodzące należało uwzględnić ich dotychczasową niekaralność i szersze przyznanie się do winy.

Po rozważeniu całości materiału dowodowego Sąd uznał winnymi Stanisława Kasznicę i Lecha Neymana, iż w wojnie idąc na rękę władzom niemieckiego w ramach organizacji OP i NSZ przeciw działali akcji sabotażowej społeczeństwa polskiego przeciwko władzom i armii niemieckiej, a po wyzwoleniu usiłowali zmiany przemocą ustroju demokratycznego i zagarnięcie władzy w państwie, a także uprawiania akcji szpiegowskiej.

Działalność wszystkich pozostałych oskarżonych podyktowana była, zdaniem Sądu, dążeniem do obalenia istniejącego ustroju w Polsce i zagarnięcia władzy w Polsce przez elementy wsteczne i faszystowskie.

W stosunku do Jastrzębskiego Sąd uznał, iż nie zdawał on sobie sprawy, że udziela pomocy akcji szpiegowskiej, a mógł tylko przypuszczać, że pomaga w pracy organizacjom nielegalnym.

Skazanym przysługuje prawo złożenia w ciągu 7 dni skargi rewizyjnej do Najwyższego Sądu Wojskowego, a skazani na śmierć mogą po nadto wnieść prośbę o łaskę do Prezydenta R. P.

Denazyfikacja po amerykańsku

BERLIN. — Sąd denazyfikacyjny w Neustadt (amerykańska strefa okupacyjna) uniewinnił 8 generałów niemieckich, oskarżonych o zbrodnie popełnione w czasie wojny, zaś 2 innych skazał na śmiesznie niskie kary. Gen. Karl Weissenberger b. dowódca korpusu operującego na terenie Związku Radzieckiego i Finlandii otrzymał 2 lata więzienia, zaś b. generał armii niemieckiej Zimmermann skazany został na 500 marek grzywny.

W uzasadnieniu wyroku sąd stwierdził, iż Zimmermann był „jedynie" zwolennikiem Hitlera.

Przed nową konferencją 17 krajów

Niemcy Zachodnie będą reprezentowane w naradach nad planem Marshalla

PARYŻ. — W Paryżu czynione są przygotowania do *nowej konferencji 16 państw europejskich*, objętych planem Marshalla, w której wezmą udział również *przedstawiciele Niemiec Zachodnich*.

Na konferencję, która rozpocznie się 15 bm. i potrwa około 3 tygodni, spodziewane jest przybycie ministrów *Bevina, Bidault i Sforzy*.

Jak sądzą obserwatorzy, głównym tematem obrad konferencji będzie ponowne rozpatrzenie potrzeb państw Europy Zachodniej w związku ze zmniejszeniem rozmiarów pomocy amerykańskiej.

Amb. Gromyko precyzuje stanowisko ZSRR

Rozbrojenie przywróci zaufanie w stosunkach międzynarodowych

NOWY JORK. — Na posiedzeniu Komisji ONZ do spraw rozbrojenia delegat brytyjski Milles złożył rezolucję, popartą przez Australię, która głosi, iż przed właściwym rozbrojeniem winny być zrealizowane następujące warunki:

1) osiągnięte porozumienie w sprawie utworzenia międzynarodowych sił zbrojnych, podległych ONZ;

2) rozciągnięcie kontroli międzynarodowej nad energią atomową;

3) zawarcie traktatu pokojowego z Niemcami i Japonią;

4) wprowadzenie kontroli między narodowej nad zbrojeniami i ustalenie sankcji wobec państw, które naruszą zawarte umowy.

Przedstawiciel ZSRR Gromyko poparł częściowe stanowisko Milesa, podkreślając, że im więcej świat się zbroi, tym mniejsze są szanse osiągnięcia zaufania w stosunkach międzynarodowych. Gromyko oświadczył jednak, iż ZSRR nie może przyjąć warunku, przewidującego zawarcie traktatów pokojowych z Japonią i Niemcami przed przeprowadzeniem rozbrojenia. Ponadto zdaniem ZSRR — rozstrzygnięcie sprawy kontroli nad energią atomową przed rozbrojeniem oznaczałoby odroczenie rozbrojenia na czas nieograniczony.

Następne posiedzenie komisji odbędzie się w dniu 8 marca br.

Aż 3 obozy: anglosaski, francuski i państw Beneluxu

Konferencja londyńska na martwym punkcie

Nacisk Anglosasów na uczestników obrad

NOWY JORK — Londyński korespondent „Chicago Sun" Frederick Kuh podkreśla, że między partnerami konferencji londyńskiej w sprawie konferencji dotychczas nie zostało osiągnięte porozumienie.

Zdaniem korespondenta, uczestnicy konferencji podzielili się na 3 obozy: amerykańsko - brytyjski, państw Beneluxu i francuski. Główne zastrzeżenia ze strony Francji wywołuje zamiar Stanów Zjednoczonych wstrzymania demontażu **większości 682 niemieckich zakładów przemysłowych, przeznaczonych do rozbiórki, oraz niechęć do oddania Zagłębia Ruhry pod międzynarodowy zarząd zachodnich sąsiadów Niemiec.**

Anglosasi wywierają silny nacisk na fronty państwa Beneluxu, by przyjęły one propozycje Ameryki i W. Brytanii w sprawie organizacji Niemiec Zachodnich, grożąc w przeciwnym razie sankcjami natury gospodarczej i finansowej.

—o—

Bedziemy handlowali z Japonią

WARSZAWA. — Jak się dowiadujemy, polskie czynniki oficjalne rozważają projekt utworzenia placówki handlowej w Japonii.

W chwili obecnej przeprowadzone są prace wstępne polegające na ułożeniu listy towarów, które dopuszczalne byłyby ewent. do obrotu pomiędzy Polską a Japonią.

Oświadczenie rzecznika partii komunistycznej

Odnowiony Front Narodowy buduje demokrację ludową w Czechosłowacji

PRAGA — Sekretarz generalny czechosłowackiej partii komunistycznej Rudolf Slansky wygłosił przemówienie, poświęcone zadaniom Frontu Narodowego.

Nawiązując do ostatnich wydarzeń mówca zaznaczył, że reakcja Czechosłowacji otrzymała zachętę do podjęcia ofensywy od prawicowych socjalistów, którzy pod przewodnictwem b. ministra Majera opanowali aparat partyjny i wyparli elementy lewicowe. Tempo wydarzeń uległo przyspieszeniu, gdyż reakcjoniści byli zaniepokojeni wzrostem siły partii komunistycznej i obawą, że partia ta otrzyma większość w wyborach. Reakcja postanowiła więc zmienić proporcje sił przed wyborami. Doprowadziła ona do kryzysu, chcąc pogrążyć kraj w chaosie. Lecz prawica nie doceniała siły zjednoczonego świata pracy Czechosłowacji.

Należy podkreślić, że partia narodowo-socjalistyczna zdołała zmobilizować zaledwie paruset studentów, podczas gdy miliony robotników i rolników stanęły po stronie Gottwalda.

Obecnie Front Narodowy został odnowiony. Będzie on organem [illegible] rodu, [illegible]

Narodowi socjaliści w Czechach zmieniają politykę

PRAGA. — Kierownictwo komitetu akcji stronnictwa narodowo-socjalistycznego wydało odezwę, w której potępia antysocjalistyczną politykę poprzedniego zarządu, oraz zawiadamia o wykluczeniu członków prezydium z partii.

Odezwa zapowiada przeprowadzenie gruntownej czystki w stronnictwie. Program odrodzonego stronnictwa będzie szczerze socjalistyczny, czego zewnętrznym wyrazem [illegible] decyzja, aby temu stronnictwu dać nazwę „czechosłowacka partia socjalistyczna".

Skarga Albanii

NOWY JORK — Do sekretariatu ONZ wpłynęła trzecia skarga Albanii przeciwko pogwałceniu terytorium albańskiego przez samoloty greckie.

Mimo zakusów Bevina i Marshalla

tradycyjna neutralność Szwajcarii będzie utrzymana

PARYŻ. — Szwajcarski minister spraw zagranicznych Petitpierre, przemawiając w Neuchatel z okazji rocznicy rewolucji z roku 1848, oświadczył, iż Szwajcaria nie ma zamiaru rezygnować ze swej neutralności. Dla zapewnienia poszanowania swej neutralności, *Szwajcaria jest gotowa wystąpić w jej obronie z bronią w ręku, gdyż neutralność Szwajcarii jest niezdonownym warunkiem jej niepodległości.*

Minister Petitpierre zaznaczył, iż *współpraca Szwajcarii w ramach planu odbudowy Europy może mieć wyłącznie charakter gospodarczy.*

Przywódca chadeków „premierem" Zachodnich Niemiec

FRANKFURT. — Rada gospodarcza połączonych stref anglo-saskich dokonała wyboru przewodniczącego w. Rady Administracyjnej, który stanowić rodzaj rządu Niemiec Zachodnich.

Przewodniczącym rządu został wybrany 40 głosami przywódca Unii Chrześcijańsko - Demokratycznej, Puender. 8 głosów padło na socjal-demokratę Dietzische. [illegible]

Audiencje u tow. Premiera

WARSZAWA. — Dnia 2[illegible] [illegible] przyjął w Prezydium Rady Ministrów dotychczasowego posła R. P. w [illegible], Adama Ostrowskiego, który udaje się na stanowisko [illegible] R. P. w [illegible].

W dn. 1 marca rb. tow. Cyrankiewicz przyjął Prezesa Narodowego Banku Polskiego, E. Drozniaka, który złożył sprawozdanie z działalności Banku za rok 1947.

Protest Dąbrowszczaków

[illegible]AWA. — Związek Uczestników Walk o Wolność Hiszpanii w latach 1936—39 (Zw. Dąbrowszczaków) wysłał na ręce sekretarza Organizacji Narodów Zjednoczonych p. Tryg ve Lie protest następującej treści:

„Z Hiszpanii nadchodzi znów wieść o przygotowującej się zbrodni. Skazano na śmierć młodych bojowników antyfaszystowskich: Nomena Mestresa, Wilsona Battleta i Carlosa Martineza. Uważamy, że Organizacja Narodów Zjednoczonych po[illegible] w wyniku zwycięstwa nad fa[illegible], jest powołana do tego, by [illegible] mordowanie bohaterów walk przeciwko Hitlerowi i Mussoliniemu. Prosimy o interwencję, by zapobiec tej zbrodni"

Depesze protestacyjne [illegible] w imieniu Związku płk [illegible] płk. [illegible].

Uroczyste na[illegible] 10-tysięcznej węglarki

WROCŁAW. — Dnia 1 [illegible] w Państwowej Fabryce [illegible] we Wrocławiu odbyła się [illegible] przekazania do ruchu 10 tysięcznej węglarki, wyprodukowanej rękami polskiego robotnika.

Na chwilę stanęły olbrzymie kraty, zatrzymały się w ruchu taśmy produkcyjne, ucichł rytm wytężonej pracy. Przed 10-tysięczną węglarką, przystrojoną zielenią, barwami narodowymi i portretami najwyższych dostojników państwowych — wokół pocztów sztandarowych fabrycznych komitetów partii robotniczych, zebrali się tłumnie robotnicy „Pafawag".

Na odbudowę Stolicy

WARSZAWA. — Do dnia 1 marca br. zebrano na odbudowę Warszawy z dobrowolnych ofiar 1.546.000.000 zł.

Lord Kanclerz w Rzymie

RZYM (SAP) — Brytyjski lord-kanclerz — Jowitt — przybył w poniedziałek rano do Rzymu. Ma on odbyć narady z premierem włoskim de Gasperim, z ministrem spraw zagranicznych, Sforzą oraz z prezydentem Republiki, de Nicola.

Radziecka Historia drugiej wojny światowej

MOSKWA. (PAP) — Staraniem Instytutu Historii Akademii Nauk ZSRR ukazał się tom pierwszy czterotomowego dzieła zbiorowego p. t. „Historia drugiej wojny światowej". Tom ten obejmuje okres od roku 1918 do roku 1939, dając obraz odrodzenia imperializmu niemieckiego po pierwszej wojnie światowej oraz stosunków polityczno-ekonomicznych między państwami b. Ententy a państwami „Osi".

Pierwsze kroki agresywne Niemiec hitlerowskich, „Anschluss" Austrii, wcielenie Czechosłowacji i kryzys polityczny w Europie po konferencji monachijskiej, znajdują nowe oświetlenie przez wykorzystanie sensacyjnych nieraz dokumentów Radzieckiego Biura Informacyjnego. Autorzy tomu zwalczają ostro kłamliwe twierdzenia fałszerzy historii [illegible] z reakcyjnych kół [illegible].

Ostateczny rozbrat z imperializmem

Jak „Izwiestia" oceniają wypadki w Czechosłowacji

MOSKWA (PAP) — Dziennik „Izwiestia" stwierdza, że ostatnie wydarzenia w Czechosłowacji ujawniły sprężyny i nici spisku antydemokratycznego, prowadzące do obozu imperialistów anglo-amerykańskich.

„Podobnie, jak miało to już miejsce w innych państwach demokracji ludowej — piszą „Izwiestia" — ekspansjoniści anglo-amerykańscy w oparciu o reakcję czechosłowacką uczynili próbę zerwania jedności frontu demokratycznego i stworzenia przesłanek do wciągnięcia Czechosłowacji w orbitę planu Marshalla.

Mówiąc o Czechosłowacji, jako o moście między Zachodem i Wschodem, liczyli oni widocznie na to, że uda się im skorzystać z tego mostu dla penetracji do krajów demokracji ludowej.

Jednakże — piszą dalej „Izwiestia" — tak spiskowcy, jak i ich reżyserzy obozu ekspansjonistów anglo-amerykańskich przecenili swe możliwości i nie docenili sił nowej demokracji czechosłowackiej. [illegible] zmysłowić tego nieodwracalnego faktu, że Czechosłowacja raz na zawsze wypadła z systemu imperialistycznego i że lud Czechosłowacji jest gotów dać druzgocącą odprawę wszystkim, którzy targną się na jego niezależność narodową. Nie uwzględnili oni zasadniczej różnicy między sytuacją w Czechosłowacji w roku 1938 i w roku 1948".

„Izwiestia" analizują skład nowego rządu Czechosłowacji i dochodzą do wniosku, że reprezentuje on wszystkie demokratyczne stronnictwa i organizacje kraju. Przeciwko takiej właśnie wszechstronnej prezentacji występowali zawsze [illegible] żarcie zdemaskowani obecnie [illegible]kowcy. Spiskowcy ci i ich inspiratorzy zagraniczni oczerniając [illegible] rząd, chcą odwrócić uwagę od [illegible]ka jeszcze jednej przedsięwziętej przez nich próby zachwiania podwalin demokracji ludowej w krajach Europy Wschodniej.

Dziennik podkreśla, że [illegible] sankcji politycznych i [illegible]czych, kierowane pod adresem Czechosłowacji przez rządy angielski i amerykański, mają ten efekt, że demaskują całkowicie rolę polityki anglo-amerykańskiej w [illegible] [illegible]reniach w Czechosłowacji.

„[illegible] spisku reakcji międzynarodowej w Czechosłowacji jest zwy[illegible] obozu demokratycznego, [illegible] antyimperialistycznego — stwierdzają „Izwiestia" — który udaremnił jeszcze jedną próbę podważenia fundamentów pokoju i bezpieczeństwa w Europie Środkowej".

Odwet za odwet

Łańcuch kr[illegible]awych zdarzeń w Palestynie

JEROZOLIMA. (SAP) — W niedzielę wieczorem Jerozolima znalazła się pod obstrzałem brytyjskich granatników. Broni tej użyli Brytyjczycy po raz pierwszy. Akcja miała charakter represji za działalność żydowskich strzelców wyborowych.

Na szosie koło Betlejem zaatakowany został przez Żydów angielski samochód wojskowy. Anglicy obronili się dzięki interwencji wozu pancernego brytyjskiego, który przypadkowo nadjechał.

Według ostatnich informacji liczba ofiar z wysadzonego w powietrze pociągu Kair-Haifa wynosi 28 zabi[illegible].

[illegible] Haganah oświadczyło, że je[illegible] denatu Żydów, których zwłoki znaleziono między Tel Avivem i Rehovotem, zostało wydanych w ręce arabskie przez oddziały brytyjskie.

JEROZOLIMA (SAP) — Żołnierze brytyjscy zaaresztowali w Tel-Avivie 24 Żydów, po czym uprowadzili ich do dzielnicy arabskiej w Jaffie i tam porzucili na pastwę Arabom. Miał to być odwet za wysadzenie w powietrze pociągu brytyjskiego.

Żydzi napadli na jeden z domów arabskich w dzielnicy Szeik Jarrah, niszcząc go całkowicie. Strzelanina między Żydami i Arabami trwała także w innych dzielnicach Jerozolimy.

Co proponował Bevin

[illegible]strowi G[illegible]uberowi?

WIEDEŃ. (PAP) — W związku z doniesieniami o rozmowie austriackiego ministra spraw zagranicznych Grubera z ministrem Bevinem na temat „aktualnych zagadnień w świetle ostatnich wydarzeń" — dziennik „Oesterreichische Volksstimme" pisze, że Bevin żądał, by rząd austriacki odmówił prowadzenia rozmów w sprawie traktatu pokojowego na podstawie ostatnich propozycyj radzieckich.

Mocarstwa zachodnie — zaznacza dziennik — uważają Austrię za odskocznię swego bloku zachodniego przeciwko demokracji ludowej i dążą do tego, by raz jeszcze uniemożliwić zawarcie traktatu, kontynuować okupację Austrii i zachować ułatwiony im rząd.

Włoskie radio milczy

Strajk pracowników trwa

RZYM (SAP) — Z powodu strajku pracowników radia włoskiego, wszystkie radiostacje włoskie były w niedzielę nieczynne.

Pracownicy radia żądają podwyż[illegible] [illegible] przy tym rów[illegible]nych stawek płac dla kobiet i mężczyzn w ramach układu zbiorowego. W poniedziałek oznajmiono gotowość podjęcia rokowań z pracownikami. Strajk trwa nadal.

Pomnik gen. Karbyszewa

odsłonięto w Mauthausen

WIEDEŃ. (PAP) — Na obszarze, gdzie znajdował się podczas wojny hitlerowski obóz koncentracyjny Mauthausen, odsłonięto uroczyście pomnik zamordowanego tam generała Dymitra Karbyszewa, bohatera Związku Radzieckiego. W uroczystości żałobnej wzięli udział dowódca wojsk radzieckich generał Kurasow, kanclerz austriacki Figl, przedstawiciele b. austriackich więźniów politycznych, oraz organizacyj robotniczych i społecznych.

Przemysł inwestuje

uruchomienie nowych zakładów

WARSZAWA — W [illegible] ku zostaną [illegible] towane do całkowitego u[illegible] nia nowe, ważne obiekty [illegible].

W przemyśle hutniczym, huty: „Florian", „Stołczyn Nr. 1", „Batory" i „Zawiercie" otrzymają wielkie [illegible].

[illegible] oraz fabryka [illegible].

W przemyśle [illegible] — fabryka śrubek w Warszawie.

W przemyśle chemicznym — Zakłady Azotowe „Bobrek" koło Bytomia, fabryka superfosfatów w Szczecinie, Koksownie „Zaborze" i „Anna" w Zdzieszowicach, fabryka mazaty „Wojciechów" koło Kamieńska.

W przemyśle mineralnym — huta szkła okiennego w Kuźnicy [illegible]rawskich oraz fabryka fajansu „Karolwice". W przemyśle papierniczym — fabryka celulozy słomowej w Malczycach oraz [illegible] tury surowej w Rudzie [illegible] [illegible] w Łaszczowie i [illegible].

Wieści z kraju

[illegible]

WROCŁAW. — Kredyty „Polskiej Żeglugi na Odrze" w roku bież. wzrosły o 170 proc. w stosunku do roku ubiegłego i wynoszą 1.250.000.000.— zł.

W 1947 r. przy pomocy kredytów w wys. 450 mil. złotych wydobyto z dna Odry i wyremontowano 10 holowników, 5 barek motorowych oraz 57 barek bez napędu. Plan remontów jednostek, będących w ruchu przekroczono trzykrotnie. Wyremontowano m. in. 36 holowników oraz 73 barki.

[illegible]

WARSZAWA. — Do Centralnego Komitetu Pomocy Zimowej wpłynęło w styczniu rb 31.800 tys zł, w lutym natomiast 29 mil. zł. Pieniądze te zostały rozesłane w teren. Rzeszów jako najbardziej potrzebujący otrzymał 4.900 tys. zł., Gdańsk — 3.400 tys. zł. Warszawa i województwo — 4.800 tys., Poznań — 3.200 tys., Szczecin — 2.700 tys., Olsztyn — 3.200 tys., Kraków 2.900 tys. Wrocław — 2.200 tys. itp.

Należy zaznaczyć, że Pomoc Zimowa kończy swe prace z dniem 31 marca rb.

[illegible]

WARSZAWA. — Centrala Handlowa Przemysłu Konserwowego dokonała eksportu do Francji ok. 30 ton zajęcy. „Społem" zaś ok. 10 ton. Eksport ten przedstawia wartość ok. 40 tys. dolarów.

[illegible]

KATOWICE. — W okresie od września r. ub. do lutego br. wyeksportowano z województwa śląsko-dąbrowskiego ok. 12.000 sztuk gęsi tucznych.

Z ilości tej ok. 10.700 sztuk wysłano eksport do Anglii. [illegible] je się w r. b. wytuczenie ok. 3[illegible].

Z PRASY ZAGRANICZNEJ

Droga czeskich socjalistów

„CZESKOSLOVENSKA DEMOKRACIE"

zamieszcza artykuł tow. Z. Fierlingera na temat ostatniego kryzysu rządowego w Czechosłowacji, stanowiska partii socjaldemokratycznej i perspektyw przyszłości.

„Jasnym jest, że nasza partia musiała stanąć po stronie socjalizmu, jeżeli chciała ocalić demokrację i wypełniać dalej swoje posłannictwo. Gdy w naszej partii zapanowały nastroje niepewności, grupa wybitnych działaczy dołożyła wszelkich starań, by nastąpiła natychmiastowa poprawa. Wystąpiliśmy publicznie z wezwaniem do naszych współtowarzyszy, wyjaśniliśmy przyczyny kryzysu i zażądaliśmy, aby nasza partia wstąpiła na jedyną możliwą drogę — drogę socjalizmu. Wezwania tego wreszcie usłuchano. Kierownictwo partii zdecydowało się na przyjęcie propozycji komunistów i wytworzenie warunków, w których kryzys mógłby być zażegnany. Powstała znaczna parlamentarna większość, na której może oprzeć się nowy rząd, [illegible] z kolei [illegible] wi załatwienie kryzysu w drodze ustawowej. Nasza partia i w tym wypadku spełniła swoje wielkie posłannictwo, pozostała wierna zasadom demokracji i socjalizmu i pokazała we właściwym czasie gdzie jest jej miejsce.

Należy podkreślić, że my, którzyśmy dali inicjatywę do naprawy stosunków w naszej partii, oczekujemy, że przystosuje się ona do nowej sytuacji w kraju i oczyści swoje szeregi od tych, którzy usiłowali ją sprowadzić na błędną drogę. Jedynie pod warunkiem, że akcja ta [illegible] [illegible] u utrwalić nasze pozycje, ale również możemy dalej [illegible] w siły i stać się jednym z istotniejszych czynników w [illegible]szym kraju".

Tow. Fierlinger wyraża nadzieję, że z pomocą komitetów wykonawczych oczyszczenie partii zostanie przeprowadzone tanio i szybko. Artykuł swój kończy tow. Fierlinger następującymi słowami:

„Chodzi teraz o to, jak wzmocnić [illegible]chwiane zaufanie naszych członków, jak uchronić ich przed następstwami kryzysu. Jest naszym zadaniem ująć się za każdym, który by cierpiał niewinnie i któremu by bezpośrednio wyrządzono krzywdę. Nie ukrywamy, że będziemy przeżywać jeszcze wiele trudnych momentów, [illegible] zmiany, jakie dokonują się w naszym kraju, zostaną w pełni zrealizowane. Nic nie może złamać naszego optymizmu, z którym kroczymy ku nowej przyszłości.

Kardynał ze swastyką

RECKLINGHAUSEN. (SAP) — Arcybiskup Kolonii, kardynał Frings przemawiał na zjeździe chrześcijańskich [illegible] zawodowych Bizonii, [illegible] się zakończenia denazyfikacji.

Ogromną część swego przemówienia poświęcił kardynał ostrzeżeniom przed „niebezpieczeństwem wschodnim", któremu naród niemiecki stawiał, jak dotąd „jak najsilniejszy opór". Kardynał wspomniał również w swym przemówieniu „stare niemieckie miasto" Królewiec.

„SPOŁEM" DLA ORMO [illegible]

WARSZAWA. — Zarząd „Społem" uchwalił wypłacić z okazji drugiej rocznicy powstania ORMO — 1 milion zł w uznaniu zasług ormowców poległych w obronie majątku ogólnonarodowego, a w [illegible] i [illegible].

„Służba Polsce“

dumną odpowiedzią dla „protektorów“ dolarowych

Środowe z dn. 25 bm. przedpołudnie w polskim Parlamencie śmiało można nazwać „debatą młodzieżową”. Izba uchwaliła jednomyślnie przedłożony projekt ustawy o powszechnym obowiązku przysposobienia zawodowego, wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego młodzieży, oraz o organizacji spraw kultury fizycznej i sportu w ramach organizacji p. n. „Służba Polsce”.

Nowe, nie notowane dotychczas w historii Polski możliwości rozwojowe, jakie całej młodzieży stworzył ustrój demokracji ludowej, nałożyły na tę młodzież proporcjonalnie wielkie obowiązki. Do wykonywania tych obowiązków przystąpiła w pierwszej linii młodzież zorganizowana. Wczorajszym zapałem walki z faszyzmem ożywiła dzisiaj dzieło odbudowy zniszczonego przez faszyzm kraju. W pierwszych chwilach po wyzwoleniu pośpieszyła z pomocą Państwu, tworząc brygady siewne i żniwne. Wzięła czynny udział w odbudowie przemysłu i t. d. Zainicjowała wyścig pracy. Zaczęły rosnąć szeregi demokratycznych organizacji młodzieżowych.

Każdy nowy etap walki przynosił nowe doświadczenia, z których logicznie wysnuwane wnioski nakazywały coraz intensywniejsze zacieśnianie współpracy między poszczególnymi grupami, zespołami czy środowiskami bojowników, dążących do wspólnego im wszystkim celu — ustroju sprawiedliwości społecznej.

Im bardziej nasilała się intensywność działania, tym potężniejsze wyrastały nowe zadania do spełnienia. Aby je wszystkie wypełnić nie wystarcza jedynie dobra wola i entuzjazm, trzeba było skoordynować wysiłki i uwielokrotnić je.

Aby zaktywizować całą młodzież, należało szukać nowych, coraz wydajniejszych form współpracy organizacji młodzieżowych. Trzeba było przede wszystkim dalszego zacieśnienia jednolitego frontu klasy robotniczej i sojuszu robotniczo-chłopskiego na odcinku młodzieżowym. Podpisanie umowy między OMTUR a ZWM, a następnie między wszystkimi czterema organizacjami, świadczy o rzetelnym i życiowym stosunku organizacji młodzieżowych do rzeczywistości, w której działają. Aby umowy te nie stały się „papierowymi paktami”, zawierające je organizacje powołały Główną Komisję Współpracy.

[illegible] świadkami wprowadzenia w życie doniosłego aktu ogólnopaństwowego, którego twórcami są wszystkie cztery demokratyczne organizacje młodzieżowe. Projekt ustawy o „Służbie Polsce” właśnie przez Gł. Kom. Współpracy został opracowany, następnie przekazany do Rządu i przez Rząd wniesiony na Sejm. Obecnie, dzięki tej ustawie, dwumilionowa rzesza nieaktywnej dotychczas młodzieży zostanie zmobilizowana do odbudowy Państwa. Uzyskają kwalifikacje zawodowe, poznają wartość pracy, stanowiącej źródło dobrobytu Ojczyzny, nauczą się zespołowego współżycia, rozwiną się fizycznie, wychowają się na pełnowartościowych, uspołecznionych obywateli.

Uzyskanie tych wartości obywatelskich umożliwią młodzieży w „Służbie Polsce” przede wszystkim działacze organizacji młodzieżowych, którzy wezmą aktywny udział w pracach S.P. jako instruktorzy oraz jako członkowie Rady Młodzieży, będącej nadrzędną władzą nad Służbą Polsce.

Próby przyrównywania „Służby Polsce” przez niektóre elementy do rzekomo analogicznych organizacji przedwojennych, są świadomym deformowaniem stanu faktycznego, zasadniczą bowiem różnicę stanowi udział czynnika społecznego SP.

„Służba Polsce” — powiedział w Sejmie przewodniczący KC OMTUR tow. Motyka — wzmocni również istniejące organizacje młodzieżowe, nie mając na celu ich zastąpienie. Synchronizacja pracy młodzieżowych organizacji ideowo-wychowawczych w Służbą Polsce powinna dać jak najlepsze rezultaty”.

„Jesteśmy przekonani — oświadczył dalej poseł młodzieży socjalistycznej — że „Służba Polsce będzie godną odpowiedzią tym wszystkim, którzy sądzili, że bez pomocy dolarowej nie damy sobie rady. Aktywizacja młodzieży przyniesie szereg dodatkowych wartości, prowadzących w rezultacie do szybszej odbudowy naszego kraju i podniesienia stopy życiowej jego obywateli”.

Wł. Dzięciołowski.

MIMOCHODEM

Przyjacielskie poparcie

Nota złożona przez ambasadora Rosji Radzieckiej w Warszawie p. Lebiediewa na ręce min. Modzelewskiego jest wyrazem uznania ze strony rządu radzieckiego dla deklaracji przyjętej przez ministrów spraw zagranicznych Polski, Czechosłowacji i Jugosławii w Pradze, oraz stwierdza raz jeszcze przyjacielskie poparcie wschodniego sąsiada w sprawie niemieckiej.

Ministrowie spraw zagranicznych trzech państw słowiańskich podkreślili w swej deklaracji, że ich kraje są bezpośrednio zainteresowane w rozwiązaniu sprawy niemieckiej zarówno ze względu na bezpośrednie własne interesy, jak również i ogólną troskę o zagwarantowanie pokoju. Z tego względu podnieśli żądanie, aby informowane były o poszczególnych stadiach sprawy niemieckiej oraz konsultowane we wszystkich sprawach dotyczących Niemiec.

Nic o nas bez nas — w tych słowach można streścić stanowisko zajęte przez przedstawicieli państw słowiańskich na konferencji w Pr[illegible]

Nota radziecka uznaje słuszność tego stanowiska. Innymi słowy ZSRR jako jedno z czterech mocarstw od których decyzji [illegible] jest rozwiązanie spraw niemieckich, stwierdza, że we wszystkich rozwiązaniach na ten temat konieczne jest wysłuchanie głosu państw zainteresowanych, a więc i Polski.

Należy zaznaczyć, że tego rodzaju procedura miała obowiązywać zgodnie z deklaracją wielkich mocarstw jeszcze z czerwca 1945 r. Niestety, państwa zachodnie o tym zobowiązaniu zapomniały.

W nocie swej rząd radziecki nadmienia ponadto, że o swym stanowisku poinformuje pozostałe trzy państwa, okupujące Niemcy i w miedzyczasie ambasadorowie radzieccy już złożyli odpowiednie noty.

Strefa radziecka odhitleryzowana

Rozkazem dowódcy okupacyjnych wojsk radzieckich w Niemczech marsz. Sokołowskiego z dnia 10 bm. zostaje zakończona działalność komisji denazyfikacyjnych w strefie radzieckiej.

Z jakże innym uczuciem czytamo to doniesienie, aniżeli wniosek parlamentarzystów amerykańskich, którzy domagają się również zakończenia akcji denazyfikacyjnej w Niemczech.

Wiemy, że w strefie radzieckiej akcja denazyfikacyjna została przeprowadzona rzetelnie. Tutaj nie tylko nie jest do pomyślenia, aby hitlerowcy pozostali na wybitnych stanowiskach administracyjnych, ale wyraźnie przeprowadzono selekcję całego aparatu publicznego. Wybitni hitlerowcy zostali przykładnie ukarani, a przeprowadzone reformy społeczne całkowicie uniemożliwiają jakiekolwiek oparcie dla hitleryzmu. Parcelacja majątków ziemskich oraz nacjonalizacja przemysłu i banków są wyrazem zarówno dokonanych przemian społecznych, jak i przekreślają możliwość powrotu do przedwojennego układu stosunków politycznych.

W zachodnich strefach okupacyjnych denazyfikacja została przeprowadzona w sposób, który oburzał nawet uczciwych przedstawicieli społeczeństw anglosaskich, czemu dawali oni niejednokrotnie wyraz w swych wystąpieniach publicznych.

[illegible] chodzi o układ stosunków społeczno-gospodarczych to tutaj nie został on bez zmian. Kapitaliści niemieccy, nawet wówczas kiedy chodzi o wybitnych działaczy hitlerowskich, a nawet zbrodniarzy wojennych, cieszą się całkowitym poparciem władz anglosaskich.

Z zarządzenia marsz. Sokołowskiego [illegible] wynika, aby hitlerowcy [illegible] po terminie 10 marca mogli pozostać bezkarni. Będą oni w [illegible] ciągu podlegali odpowiedzialności z tym, że wyrokować będą sądy niemieckie, a dochodzenia będzie prowadziła policja kryminalna.

W [illegible] radzieckiej będzie można mieć zaufanie do tych instytucji, gdyż zostały one gruntownie odhitleryzowane. Stosowie do zarządzenia [illegible] Sokołowskiego byli hitlerowcy nie będą mogli już w ogóle powrócić na stanowiska w aparacie sądowym i policyjnym, nawet gdyby nienagannie się prowadzili po okresie denazyfikacyjnym. To samo zastrzeżenie odnosi się również do wyższych stanowisk administracyjnych.

Poważny moment wychowawczy wnosi przepis o możliwości powrotu do służby publicznej tych hitlerowców, którzy obecnie zostali z niej usunięci (bez pozbawienia jednak praw wyborczych). Osiągnąć to mogą przez uczciwą i lojalną pracę. Przepis niezmiernie istotny dla dalszego formowania się nastrojów społeczeństwa niemieckiego w strefie radzieckiej. Licznym rzeszom t. zw. małych [illegible] wyraźnie — Decyzja leży w waszych rękach.

Wydaje nam się, że w bardzo [illegible] wypadkach może to przynieść pozytywne rezultaty.

Z naszego stanowiska

Sprzeciw Stanów Zjednoczonych

(J) W dniu 9. maja obchodzimy święto zakończenia w Europie długotrwałej drugiej wojny światowej. Przed trzema laty Niemcy zgłosili bezwarunkową kapitulację. Radość powszechna ogarnęła wszystkie kraje w Europie. Koniec wojny, a więc początek pokoju. Pokoju długotrwałego, jak powszechnie sądzono. Długotrwałego, gdyż Niemcy zostały kompletnie zmiażdżone a wszystkie narody były przekonane, że nie zostaną już popełnione żadne błędy, które trwałość pokoju europejskiego wystawiałyby na szwank.

Trzy lata omal już mija od momentu zakończenia wojny, a nie ma pokoju. Ba, jesteśmy w tej chwili świadkami kompletnego milczenia na temat traktatu pokojowego z Niemcami. W ub. roku zdołano zawrzeć traktat z Włochami i pozostałymi drobniejszymi państwami. Traktat z Włochami jest przy tym niepełny. Szereg spraw pozostawiono do załatwienia na później. Nie tylko nie ma pokoju, ale podnoszone są alarmy wojenne, grożące nowymi, tragicznymi i strasznymi powikłaniami.

Po pierwszej wojnie światowej na opracowanie i przedyskutowanie traktatu pokojowego z Niemcami wystarczyły miesiące. Mimo, że związana z nim była budowa Ligi Narodów, której omal wszyscy byli przeciwni.

Problemy, które rozwiązywano po pierwszej wojnie, były bardzo liczne i bardzo poważne. Wystarczy z długiej litanii przypomnieć rozpadnięcie się monarchii austriacko - węgierskiej i powstanie nowych państw, jak Polska i Czechosłowacja, przekształcenie Serbii w federację Jugosłowian i t. d.

Wówczas prezydent Stanów Zjednoczonych siedział co prawda w Paryżu, ale wiadomo już było, że Stany Zjednoczone odwracają swe zainteresowania od Europy. Dzisiaj mamy zjawisko odwrotne. Prezydent Truman nie rusza się z Waszyngtonu, ale Stany Zjednoczone pragną na stałe usadowić się w Europie.

W 1919 roku regulowano jednak sprawy, wynikające bezpośrednio z faktu zakończenia wojny. Jedne rozwiązano lepiej, drugie gorzej. Traktat wersalski nie zyskał opinii jednego z najlepszych, ale najgorsze, co można było o nim powiedzieć, to stwierdzenie, że w ogóle nie był on wykonywany. I dlatego właśnie ostateczny sąd o nim jest tak trudny do sformułowania.

Po drugiej wojnie światowej załatwienie ostatecznego rozrachunku z Niemcami na zachodzie poszło już [illegible] w zapomnienie. Jeszcze do niedawna od czasu do czasu przypominała ten temat Francja, ale wydaje się, że po obecnej konferencji w Londynie i ona zostanie gruntownie „uspokojona”, niestety w cudzysłowie. Za poklepanie po ramieniu, za mało warte obietnice pomocy, za wątpliwy honor zasiadania w towarzystwie państw anglosaskich jej przedstawiciele przyjmą na siebie mało chwalebną rolę wykonawcy obcych dyspozycji.

Gen. Marshall zerwał ostatnią konferencję Rady Ministrów Spraw Zagranicznych wielkich mocarstw, powołaną do opracowania traktatu pokojowego z Niemcami. Jego cele nie były tajemnicą. Dziennikarze amerykańscy na wiele tygodni przed datą konferencji trzymali zakłady z kolegami europejskimi z góry stawiając, że konferencja nie da żadnych rezultatów.

Po konferencji londyńskiej żadne z państw zachodnich nie powraca do zapomnianego tematu traktatu pokojowego z Niemcami. Ta sprawa poszła w zapomnienie, przestała być ważna. Wagi natomiast nabrało masę spraw, nie mających nic wspólnego z pokojem w Europie.

Samostanowienie narodów było istotną treścią doktryny Wilsona, jakbyśmy to powiedzieli w dzisiejszym języku politycznym. W obecnej doktrynie Trumana nie ma mowy o samostanowieniu narodów. To pojęcie przecież nie obejmuje tylko zagadnienia odrębności państwowej poszczególnych narodów, ale całokształt spraw, związanych z ich życiem wewnętrznym. Na ten temat właśnie Stany Zjednoczone stawiają zdecydowanie kategoryczne „veto”.

W okresie międzywojennym okrzepła rewolucja rosyjska. Nie tylko okrzepła, ale dała równocześnie konkretne wyniki swej wartości ideowej i materialnej. Mówi o tym wkład Rosji Radzieckiej w drugą wojnę światową i decydujący udział w jej zakończeniu. Droga od Stalingradu do Berlina nie była wynikiem jakiejkolwiek koniunktury. Była ona rezultatem ofiarnych, bohaterskich wysiłków żołnierzy, walczących na froncie i robotników pracujących w fabrykach.

W oparciu o Rosję Radziecką w okresie powojennym szereg krajów przystąpiło do przebudowy swoich systemów politycznych i społeczno-gospodarczych. Obalone zostały ustroje kapitalistyczne, przeprowadzono reformę rolną, znacjonalizowany został przemysł. Do władzy doszły warstwy ludowe, na czoło wszędzie wysunęła się klasa robotnicza.

Nowowprowadzone systemy nie tylko nie załamały się w trudnych warunkach życia powojennego, ale wykazują nadspodziewanie dużą żywotność. Z trudnościami i ciężarami powojennymi radzą sobie o wiele lepiej, aniżeli państwa zachodniej Europy, oparte o przedwojenne systemy polityczne i gospodarczo-społeczne oraz o pomoc bogatych Stanów Zjednoczonych. W szybkim tempie usuwają nowe systemy u siebie zniszczenia wojenne, a ponadto wytrwale realizują plany rozbudowy swej gospodarki narodowej do poziomu nieporównywalnego z przedwojennym.

Kapitalizm amerykański, wzbogacony i wzmocniony na wojnie, powstanie nowych systemów uważa dla siebie za zbyt groźne. Gospodarka planowa przedstawia mu się jako niebezpieczny konkurent dla liberalizmu kapitalistycznego. I dlatego właśnie na boczny tor zostaje odstawiona sprawa ostatecznego uregulowania stosunków powojennych w Europie, dlatego została zerwana konferencja londyńska ministrów spraw zagranicznych, dlatego nieaktualny [illegible] traktatu pokojowego z Niemcami.

Dla kapitalizmu amerykańskiego obojętne jest, że nowe systemy [illegible] bitnym stopniu przyczyniają się do rozładowania w Europie dawnych animozji, zadrażnień, a nawet nienawiści między poszczególnymi państwami i narodami, usuwając tym samym źródła zaburzeń międzynarodowych i groźb dla pokoju powszechnego.

Nie ważne jest, że na płaszczyźnie demokracji ludowych nastąpiło rozwiązanie szeregu jątrzących problemów europejskich, których przedwojenna Europa miała bardzo dużo. Uregulowane zostały przecież nieporozumienia polsko - rosyjskie i polsko - czeskie, kocioł bałkański przestał dymić (oczywiście nie w Grecji), do przeszłości zapomnianej należą napięcia węgiersko - rumuńskie, jak również i cały szereg innych.

To jest niewątpliwie poważny wkład do budowy trwałego pokoju w Europie, dobry posiew pod przyjacielski nawet, a nie tylko poprawny układ stosunków międzynarodowych.

Uregulowanie spraw niemieckich byłoby końcowym momentem w [illegible] wiązaniu spraw na kontynencie europejskim. Niestety, Stany Zjednoczone stawiają swój sprzeciw i — również niestety — jak dotychczas, skutecznie.

Skrótem [illegible]

Kredyty na akcję „Służba Polsce“

WARSZAWA. — W związku z utworzeniem powszechnej organizacji przysposobienia zawodowego i przysposobienia wojskowego młodzieży „Służba Polsce”, przeznaczono na jej cele kredyty w wysokości 1 miliarda 539 milionów 108 tysięcy złotych.

Do czasu mianowania komendanta głównego „Służby Polsce”, uruchomienie kredytów nastąpi na wniosek ministra Obrony Narodowej.

Połączenie ze Szwecją przez Odrę i Trelleborg

Komunikat Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Katowicach „Od dnia 20 lutego br. została podjęta regularna komunikacja kolejowa polsko - szwedzka i czechosłowacko - szwedzka przez Odrę (DKOP Szczecin) Trelleborg, zamiast dotychczasowej komunikacji przez Gdynię-Trelleborg.

Bliższych informacyj odnośnie rozkładów jazdy tej komunikacji udzielają Biura Podróży i biura informacyjne na stacjach.

Po adwokatach — lekarze

Oby tylko tak było w praktyce

[illegible] Sprawa zarobków wolnych za[illegible] niejednokrotnie była już [illegible]dem dyskusji w prasie, szcze[illegible] [illegible]żeli chodzi o adwokatów i [illegible]. Przyzwyczajeni do [illegible] [illegible] zarobków niektórzy lekarze [illegible] nie posiadający należy[illegible] [illegible]a społecznego chcą istnie[illegible] [illegible] utrzymać.

[illegible] [illegible] tak unormować honoraria, aby były przystępne dla najszerszych sfer społeczeństwa. Jakoś nie było słychać o podobnej akcji Izby Lekarskiej. A przecież honoraria niektórych lekarzy sięgają nieraz tysięcy złotych, toteż przy obecnym poziomie zarobków są oni niedostępni dla przeciętego pracownika.

Powie ktoś, że przecież pracownicy są ubezpieczeni i posiadają zagwarantowaną opiekę lekarską. To nie ulega wątpliwości tymbardziej, że w ubezpieczalniach społecznych zatrudnieni są naprawdę wysokiej klasy fachowcy lekarze i specjaliści.

Ale zdarzają się wypadki, że i pracujący musi skorzystać z porady prywatnego lekarze specjalisty. W tym wypadku musi być narażony na po[illegible] niewspółmiernych do jego zarobku.

Nic też dziwnego, że stosowane przez tych lekarzy stawki wywoływały niezadowolenie pacjentów, zgłaszających się do nich celem poratowania zdrowia. Jak się okazuje i Izby Lekarskie jednak uznając wykonywanie zawodu lekarskiego za służbę społeczną — podjęły również inicjatywę ustalenia górnej granicy honorariów, których zażądać może lekarz na podstawie dobrowolnej umowy z pacjentem.

W myśl projektów, dopuszczalna kwota, wynosi 6-krotne honorarium ustalone obowiązującymi cennikami.

Jeżeli więc opracowany przez Izbę Lekarską cennik zostanie uchwalony, najlepszy specjalista nie miałby dajmy na to w Warszawie w żadnym wypadku prawa pobrać za wizytę w swoim gabinecie więcej [illegible] 1.800 zł, a w mieszkaniu chorego — 3.[illegible] złotych.

Na terenie każdego województwa już obecnie istnieje urzędowy cennik opłat za świadczenia lekarskie, obo[illegible] w wypadku, gdy nie została zawarta dobrowolna umowa między pacjentem i lekarzem, t. zn., że w wypadku, gdy wysokość honorarium nie została ustalona z góry, chory nie jest obowiązany płacić więc[illegible] to przewiduje cennik.

To jednak nie stanowi całkowitego rozwiązania tego problemu. Uczynić to może dopiero inicjatywa Izby Lekarskiej. Oby tylko w praktyce była w całej rozciągłości stosowana.

Jak się rozwija opieka nad dzieckiem

Oświadczenie tow. wicemin. Jabłońskiego

WARSZAWA. — Opieka nad dzieckiem jest prawdopodobnie najmniej znaną szerokiemu ogółowi dziedziną pracy Ministerstwa Oświaty. W związku z tym tow. wiceminister H. Jabłoński oświadczył na ten temat m. [illegible]

Na ogólną liczbę ponad 7.400.000 dzieci i młodzieży w wieku 3—18 lat, to znaczy będących pod opieką Min. Oświaty, mamy ponad 144.000 pełnych sierot oraz blisko 1.400.000 półsierot, wśród których [illegible] tek wymaga całkowitej lub częściowej opieki.

Poza Ministerstwem Oświaty — mówi tow. Jabłoński — opiekę nad dzieckiem od 0—3 lat sprawuje Min. Pracy i Opieki Społecznej, w zakre[illegible] zdrowia dziecka — Min. Zdro[illegible] poważny wkład w opiekę nad dzieckiem klasy robotniczej ma Ministerstwo Przemysłu i Handlu, w zakresie opieki nad dzieckiem przestępczym — Ministerstwo Sprawiedliwości.

Stan liczbowy opieki nad dzieckiem w wieku 3—18 lat przedstawia [illegible] danych z ostatnich [illegible] sięcy następująco: mamy 730 zakładów opieki całkowitej, tzw. Domów Dziecka, obejmujących ponad 46 [illegible] wychowanków, przeważnie sierot i półsierot.

W rodzinach zastępczych, nadzorowanych pod względem wychowawczym i wspomaganych finansowo przez Państwo za pośrednictwem nauczycieli-opiekunów, znajduje się ok. 73.000 sierot.

Dożywianiem w szkołach, przedszkolach, internatach, świetlicach i ogrodach jordanowskich objętych jest około 1.400.000 dzieci. W akcji wczasów letnich (kolonie, półkolonie, obozy) wzięło udział w 1947 roku 780.000 dzieci i młodzieży. Sumy wydatkowane w 1947 roku [illegible] ki przez Ministerstwo Oświaty wyniosły ponad 4.348.000.000 zł.

Ministerstwo Oświaty w trosce o należyty dobór kwalifikowanych sił pracowniczych i sił pedagogicznych położyło duży nacisk na doszkalanie pracowników już zatrudnionych i przygotowanie nowych kadr. W 1947 r. [illegible] 3.490 osób dla różnych form opieki całkowitej i częściowej, na konferencjach — 2.778 osób.

Ponadto starania Ministerstwa idą w kierunku polepszenia sytuacji materialnej i unormowania sytuacji prawnej personelu placówek państwowych (opracowano projekty dekretów o unormowaniu stosunków służbowych personelu pedag. i inne).

Mniejszych bolączek są setki, ale jestem optymistą — mówi tow. wi[illegible]in. Jabłoński. — Duże zrozumie[illegible] jakie wykazuje Rząd dla spraw opieki nad dzieckiem i wielki wysi[illegible] jaki czyni dla polepszenia sytu[illegible] dziecka, stwarzają perspektywę rozwoju akcji opiekuńczo-wychowa[illegible] kierunku właściwego zaspo[illegible] całokształtu potrzeb w tym [illegible] zgodnie z założeniami Polski Demokratycznej.

PRZEGLĄD PRASY

W czyim interesie?

„Świat i Polska" — tygodnik poświęcony sprawom [illegible] wym omawia ostatnie aresztowanie wśród emigracji polskiej we Francji i w końcu stwierdza:

„Polski emigrant [illegible] bitkiem wyrzuconym [illegible] bez możliwości powr[illegible] i bez oparcia o władze w kraju. [illegible] tu polskich górników z Francji, gotowe są ich zatrudnić i dać im odpowiednie warunki życia. Każdy emigrant polski we Francji może zawsze do Polski powrócić i zostanie tu przyjęty z otwartymi ramionami. Wiemy o tym, że problem powrotu polskiej emigracji z Francji stanowi [illegible] troskę kierowniczych kół [illegible] cuskiego pr[illegible] wiają się o stan produkcji węgla na ich odjeździe. Dziś Polak we Francji nie ma już trudności — jeżeli tylko chce — w uzyskaniu francuskiego obywatelstwa. Francuzi pragną Polaków we Francji zatrzymać, i dlatego ostatnie [illegible] sztowania wywołały poza oburzeniem — zdziwienie wyrażające się w pytaniu, w czyim interesie leży stosowanie tego rodzaju polityki wobec Polaków, w czyim interesie leży wytwarzanie złych na[illegible] [illegible] wśród polskiej emigracji [illegible] w czyim interesie le[illegible] wystawianie na nie[illegible] próby naszej tradycyjnej przyjaźni polsko-francuskiej?

Na pewno nie leży to w interesie Francji".

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Uczmy się — Towarzyszu Redaktorze — takiego drobiazgu, jak grzeczności na co dzień.

Niby to całkiem proste i w ogólnym planie odbudowy ma[illegible] ce zagadnienie, ale ile to moż[illegible] wić nam życie. Powiedzmy — Towarzyszu Redaktorze — jedziemy rano do biura, tak [illegible] dziennie i co — w tramwaju już podepczą nogi, obiją obywatele łokciami boki, często p[illegible] nymi epit[illegible] że próbują swych mi[illegible]

I [illegible] — pytam się Towarzyszu Redaktorze — [illegible] na tro[illegible] [illegible]mość, nie pchać się tylną i przednią platformą do tramwaju, jakby tam co najmniej żarówki za darmo dawali.

Proponowałbym, ze względu że wielu obywateli (i obywatelek też) nie umie zachować się w te zet. miejscach publicznych, urządzić ty dzień porządku i uprzejmości.

A propos porządku, czy — Towarzyszu [illegible] takich scenek rodzajowych w tramwajach (i nie tylko tam) że wsiada pasażer i z miejsca zaczyna opróżniać kieszenie, rzucając wykopane śmieci na podłogę. I M. K. E. już [illegible] częściowo zulowała [illegible]

Takie to c[illegible] biura wpływają irytująco na o[illegible] wateli i pe te urzędników i co dziwnego potem, że, przy okienku po [illegible] stytucji patrzę [illegible] facet i dłubie [illegible] dziwnego, j[illegible] pytam s[illegible] — [illegible] godzinach urzędowych?

Inna rzecz, że idąc ulicami m[illegible] się również wiele atrakcji. Na przykład tutaj lód, tam znowu papie[illegible] i błoto po chodnikach się butami ugniata, a od czasu do czasu sopelka z balkonu luby rynny z chrzęstem się oderwie. I znowu wesoło — Towarzyszu Redaktorze. Na wszelki wypadek jednak — Towarzyszu Redaktorze — [illegible] tak zainicjować tydzień porządku i uprzejmości.

[illegible]

[illegible]

Nowy słownik polsko-czeski

Po wydaniu wielkiego polsko-czeskiego słownika przez praską Graficką Unię w opracowaniu prof. dr. W. Vydry, ukazał się w Pradze nowy słownik polsko - czeski i czesko-polski w opracowaniu znanego polonisty i znawcy języka polskiego dr. Józefa Becki, wydany nakładem praskiej firmy wydawniczej Kvasnicka a Hampl.

Tak jak wielki słownik prof. Vydry i słownik dr Bec[illegible] jest [illegible] słym przyczynkiem do [illegible] kulturalnej pomiędzy [illegible] bratnimi narodami, tym bardziej, że od dłuższego czasu odczuwany był brak tego rodzaju opracowań słownikowych. Kieszonkowy format słownika, wydanego przez firmę Kvasnicka a Hampl umożliwia praktyczne jego zastosowanie przy jakichkolwiek okazjach.

Emil Zoor 33

ŻARTY SAMUELA THORTONA

„A Karol?"

„Karol będzie za godzinę."

„Dobrze. Powiedz Anieli, żeby zaczekała na mnie u siebie. Niech nie schodzi na dół. Rozumiesz?"

„Yes!"

„A teraz daj mi coś do jedzenia i kieliszek wódki."

Kelner oddalił się, a Kanadyjczyk wyjął z kieszeni ogromną gazetę i zagłębił się w lekturze. Robił wrażenie bogatego, rozleniwionego mieszczucha. Po chwili pojawiły się na stole zakąski i wódka.

„Aniela czeka na ciebie."

„All right. Uważaj dobrze. Powiedz „Małemu", żeby pilnował telefonu. W razie czego daj mi zaraz znać."

„Yes."

Olbrzym wypił z namaszczeniem kieliszek wódki i zabrał się z apetytem do jedzenia. Mogłoby się wydawać, że tego dobrodusznego człowieka nie interesowało nic poza dobrze przyrządzoną kolacją. Orkiestra poczęła grać nastrojowe tango i parkiet zaroił się tańczącymi parami. Światło na sali przygasło, ustępując miejsca czerwonym reflektorom.

Kesling otarł usta serwetą, wstał i wyszedł do szatni. Tu rozejrzał się bacznie dokoła, rzucił jakieś słowo chłopakowi pilnującemu telefonu, a następnie z niespodziewaną zręcznością wbiegł po dość stromych schodach na pierwsze piętro. Przez chwilę nadsłuchiwał uważnie, po czym zastukał trzykrotnie do drzwi.

„Come in" — zabrzmiał melodyjny głos kobiecy. Gangster nacisnął klamkę i wszedł do wnętrza.

W dużym luksusowo urządzonym pokoju siedziała młoda jeszcze, bardzo piękna kobieta. Wspaniała wieczorowa tualeta podkreślała w sposób niepokojący jej niezwykłą urodę.

„Hallo" — powiedział Kesling.

„Hallo, Gary. Dawno cię nie widziałam. Co porabiasz?" Kanadyjczyk podszedł bliżej i zniżył głos do szeptu.

„Szef siedzi" — mruknął bez żadnych wstępów. Aniela zerwała się z miejsca.

„Co ty mówisz?"

„To co słyszysz."

„Ależ to niemożli[illegible] plotka!"

„Niestety, to prawd[illegible]"

„I rzeczywiście sze[illegible]"

„Yes."

„Dent?"

„Yes."

Piękna kobieta upadła ciężko na fotel. Na twarzy jej malowało się przerażenie.

„Co teraz?" szepnęła.

„Musimy go wydostać." Za wszelką cenę musimy go wydostać" — mruknął Kesling.

„Wydostać! Ale jak?"

„Wszystko jedno jak. Szef musi być wolny." Aniela ożywiła się natychmiast.

„I sądzisz, że to się może udać?"

„Oczywiście. Nie ma rzeczy niemożliwych. Po to właśnie jestem tu u ciebie."

„Mów, co mam robić?" Gangster zwolna wyjął papierośnice.

„Musisz mieć uszy i oczy otwarte na wszystko. Pamiętasz przecież sprawę Robertsa. Wtedy było może jeszcze ciężej, a jednak udało się."

„Czyście już coś przedsięwzięli?"

„Tak. Beni, Fernando, Czerkasow i mały Andy są już na robocie. Harry Kort wie też o wszystkim. Ciebie zaś wyznaczyliśmy centralę. Musisz wszystkiego pilnować. Postaraj się zawiadomić Mullera i Carla. Niech mają swoich ludzi w pogotowiu. Nie trać zimnej krwi! Pamiętaj, że od tego zależy powodzenie całej sprawy." Ciemne oczy pięknej Anieli zabłysły nagle.

„Zrobię wszystko, co będzie w mojej mocy. Możesz na mnie polegać!" powiedziała stanowczo.

„To mi się podoba" — ucieszył się olbrzym. „Powiedz Karolowi, żeby utrzymywał kontakt z moim mieszkaniem i żeby miał w pogotowiu samolot. Nie wiadomo, jak się to wszystko ułoży."

„Dobrze, zawiadomię Karola" W tej chwili zapukano do drzwi.

„Come in." Kesling błyskawicznie położył rękę na rewolwerze. Do pokoju wszedł barczysty, może trzydziestoletni mężczyzna o szerokiej dziobatej twarzy i bujnej czerwonej czuprynie.

„Otóż i Karol" — zawołała Aniela. „Właśnie mówimy o tobie. Gary przyniósł bardzo złą wiadomość. Wyobraź sobie, że szef..."

„Wiem, wiem" — przerwał Karol. „Już słyszałem!"

„No i cóż ty na to?"

„Paskudna historia. Trzeba wiać!"

„Trzeba uwolnić szefa" — mruknął ponuro Kesling. Rudy wzruszył ramionami.

„Chyba nie myślisz, że ci się to może udać?"

„Owszem myślę. Szef będzie wolny!"

„Bujda!"

„Zakład" — warknął wściekle Kanadyjczyk.

„Przyjmuję. Ile stawiasz?" — uśmiechnął się Karol.

„Tysiąc dolarów."

„Zgoda! Niech będzie tysiąc

W PARTII PPS

WIEC POKONGRESOWY w WIELICZCE

WIELICZKA (j.s.) Ostatnio odbył się w Wieliczce wielki wiec pokongresowy, przy udziale delegata CKW — tow. red. Ryszarda Wojny. Zebranie zagaił przewodniczący Koła Fabrycznego w Żupie Solnej — tow. Wł. Walosik, po czym tow. Wojna zapoznał zebranych z tezami i uchwałami XXVII Kongresu PPS.

Po ożywionej dyskusji zgromadzenie zakończono odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru".

Z Sądu Najwyższego

KRAKÓW (S) Sąd Najwyższy w Krakowie pod przewodnictwem prezesa dr Rudnickiego i przy oskarżeniu prok. dr Rejzmana zatwierdził dwa następujące wyroki: [illegible] nisława Kowalczyka, którego Sąd Okręgowy w Nowym Sączu skazał na 6 lat i 8 miesięcy więzienia za [illegible] oraz na Emmę Gertrudę Schulzę, która skazana została przez Sąd Okręgowy w Nowym Targu na 12 lat więzienia za to, iż będąc kierowniczką w niemieckim urzędzie pracy w Nowym Targu wyszukiwała i wysyłała kobiety polskie na przymusowe roboty do Niemiec.

Konferencja nauczycieli pow. krakowskiego

KRAKÓW (rk) W sali Muzeum Przemysłowego odbyła się konferencja nauczycieli powiatu krakowskiego zorganizowana przez Zarząd ZNP pow. krakowskiego.

W konferencji wzięło udział około 500 osób — nauczycieli, którzy wysłuchali referatów Kuratora Okręgu Szkolnego Krakowskiego tow. dra Stefana Białasa na temat: „Planowanie w szkole"; Naczelnika szkół zawodowych K.O.S.K. ob. inż. Nawrockiego, który mówił o „Trzyletnim Planie", oraz Prezesa ZNP Oddziału Powiatowego Krakowskiego ob. Lubowieckiego na temat: „ZNP w walce o demokratyzację szkoły".

W ciekawej dyskusji, jaką miała miejsce po wygłoszonych referatach obecni wnieśli wiele cennego materiału do zagadnień szkolnictwa w powojennej rzeczywistości. Po wspólnym obiedzie uczestnicy konferencji [illegible] w przedstawieniu tea[illegible].

Sekcja młodzieżowa przy Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej

KRAKÓW (S) W Towarzystwie Przyjaźni Polsko-Radzieckiej odbyło się zebranie organizacyjne wojewódzkiej i miejskiej sekcji młodzieżowej.

Zebranie zagaił inspektor Inglot, a imieniem Zarządu Towarzystwa przemówił tow. dr Jassem. Po [illegible]jomieniu obecnych ze sprawozdaniem z Nadzwyczajnego Walnego Zjazdu Towarzystwa ukonstytuowała się sekcja. Przewodniczącym sekcji został ob. Inglot, który przedstawił ramowy program pracy na rok 1948.

Ceny artykułów spożywczych bez zmian

KRAKÓW — Wojewódzka Komisja Cennikowa przy Wojewodzie Krakowskim zawiadamia, że na posiedzeniu [illegible] ły ustalone i zatwierdzone bez zmian, w wysokości dotychczas obowiązującej na terenie całego województwa [illegible] maksymalne artykułów spożywczych pierwszej potrzeby oraz ceny maksymalne usług gastronomicznych.

Równocześnie przypomina się, że wzbronione jest wytwarzanie i dokonywanie obrotu wędlinami i wyrobami wędliniarskimi niebitymi [illegible].

Nowa kadra wyszkolonych działaczy opuściła mury Wojewódzkiej Szkoły PPS

KRAKÓW (ea) W Świetlicy domu PPS w Krakowie odbyło się uroczyste zakończenie miesięcznego turnusu Wojewódzkiej Szkoły Partyjnej III stopnia. Do zebranych słuchaczy przemówił tow. dr Anhalt, kierownik W. Sz. P., podkreślając wysiłek i wkład partii w organizację kursu.

Czy opłaciło się organizacji partyjnej wkładać tak dużą energię w montowanie i prowadzenie szkoły? Odpowiedzią na to pytanie jest ocena postępów słuchaczy szkoły, z których 30 proc. uzyskało wyniki bardzo dobre. Stan ten jest tym bardziej zasługujący na uwagę z tego względu, iż kursiści w bardzo małym procencie posiadali wykształcenie średnie.

Nie na tym jednak kończy się ich praca i obowiązki. Wiadomości nabyte w Szkole Wojewódzkiej traktowane [illegible] dalszych studiów [illegible] pracy dla partii.

Następnie krótkie [illegible] do zebranych wygłosił obecny w Krakowie tow. dr Krygier, Członek Rady Naczelnej Polskiej Partii Socjalistycznej. Tow. Krygier nawiązując do przemówienia tow. dra Anhalta, omówił konieczność wiązania studiów teoretycznych z działalnością praktyczną. Dopiero teoria i praktyka związane w jedną całość stworzą ten typ działacza partyjnego, o który nam chodzi i którego staramy się wychować.

W imieniu Woj. Komitetu PPS do zebranych przemówił tow. dr Drobner omawiając szerokie wyniki wypowiedzi kursistów w ich pracach piśmiennych. Tematy tych prac: „Dlaczego jestem socjalistą", „Dlaczego jestem PPS-owcem", „Polska droga do socjalizmu", „PPS w nowej rzeczywistości" — oraz treść wypowiedzi świadczą o głębokim przywiązaniu do partii, zdrowym rozsądku i poziomie naszego średniego aktywu. W dalszym ciągu tow. dr Drobner zachęcał zebranych do kontynuowania tego rodzaju prac, które następnie w formie korespondencji ukazywałyby się w prasie partyjnej. Kończ[illegible] swe przemówienie tow. Drobner apelował do [illegible] o kontynuowanie studiów nad marksizmem oraz wierność dla czerwonych sztandarów PPS.

W imieniu kursistów odpowiedział tow. Wadowski, sekretarz Pow. Komitetu PPS w Brzesku. Tow. Wadowski zapewnił, że praca i wysiłek, który włożyła zarówno partia, [illegible] towarzysze wykładowcy, przy [illegible]zowaniu Szkoły Wojewódzkiej jest w pełni doceniana w tere[illegible] i że absolwenci Szkoły czują się zobowiązani nie tylko do kontynuowania studiów, ale równie do tego, [illegible] nabytą wiedzę przekazywać swo[illegible] towarzyszom w powiatach.

Na zakończenie uroczystości odbyło się rozdanie świadectw ukończenia Szkoły. Zebrani na ręce tow. dra Drobnera złożyli kwotę zł. 1625 uzyskaną ze składek, przeznaczając ją na RTPD. Tow. Bieszczanin ofiarował Woj. Komitetowi PPS [illegible] namalowany obraz, przedstawiający muzeum Lenina w Poroninie.

Odśpiewaniem Czerwonego Sztandaru zakończono zebranie.

Wojewódzka Komisja Kontroli Partyjnej rozpoczyna działalność

KRAKÓW (ea) — Dnia 1 marca br. odbyło się w sekretariacie Wojewódzkiego Komitetu PPS w Krakowie posiedzenie konstytuujące Wojewódzkiej Komisji Kontroli Partyjnej.

W skład Komisji weszli jako przewodniczący towarzysz Kazimierz Wróbel, wiceprzewodniczący towarzysz dyrektor Jan Szczepaniec, sekretarz tow. red. Jerzy Waśniewski i jako członkowie t[illegible]warzysze Władysław [illegible] Czesław Dylewicz.

Zadaniem Wojewódzkiej Komisji Kontroli Partyjnej jest czuwanie nad przestrzeganiem przez członków Partii zasad statutu organizacyjnego PPS, zachowanie przez wszystkich [illegible] Partii linii politycznej ustalonej uchwałami naczelnych władz Partii, wykonywania obowiązków partyjnych, o[illegible] etycznego postępowania zgodnie z zasadami socjalizm[illegible]

Nie będzie się marnować owoców

KALWARIA ZEBRZYDOWSKA (yl) — W Kalwarii Zebrzydowskiej powstaje nowa spółdzielnia owocowo-warzywna. Spółdzielnia, która mieścić się będzie blisko stacji będącej punktem węzłowym trzech powiatów, spełniać będzie zasadniczą rolę w zakresie rozwoju plantacji warzyw i owoców. Dla ludności powiatu Biała — Żywiec i Wadowice utworzenie tego ośrodka przetwórczo-handlowego stanowi poważną pomoc w przebudowie gospodarki rolnej na nowych podstawach.

Zaznaczyć należy, że istniejąca już jedna tego rodzaju spółdzielnia przetwórczo-owocowa na Podhalu wykazała się bardzo dobrymi wynikami pracy. Natomiast na skutek braku podobnej spółdzielni w Kalwarii Zebrzydowskiej ubiegły rok przyniósł stratę kilkunastu ton owoców [illegible]

[illegible]

W [illegible] z tow. Piotrem Śliżem wkradł się błąd do tytułu:

W związku z powyższym podajemy właściwe brzmienie tytułu, który winien brzmieć:

Poraz pierwszy obchodzi teatr polski *jubileusz pracy szarego człowieka* [illegible] jak zostało podane, jubileusz nowego człowieka.

W 930 rocznicę pokoju Budziszyńskiego

(IM) W 930 rocznicę pokoju w Budziszynie, gdzie w r. 1018 podpisany został przez Bolesława Chrobrego i Henryka II traktat, przyznający Polsce Łużyce, odbył się staraniem Akademickiego Towarzystwa Przyjaciół Łużyc „Wieczór Łużycki" poświęcony historii i współczesnym zagadnieniom naszych słowiańskich sąsiadów zza Odry.

Po zagajeniu przez przewodniczącego Łużycoznawczej Rady Naukowej w Polsce, prof. T. St. Grabowskiego, który przedstawił w ogólnych [illegible] dzieje narodu łużyckiego i scharakteryzował aktualną sytuację na Łużycach, referat pt. „Rzut oka na historię Łużyc" wygłosił prezes Koła Historyków U.J. Z. Sułowski. Z kolei asystent W. Kot omówił literaturę łużycką, po czym sekretarz Łużycoznawczej Rady Naukowej w Polsce A. Puchałka — Żabrzeski wygłosił odczyt o Łużycach współczesnych.

W wieczorze wziął udział prezes PZZ ks. płk. Weryński.

Zmiany w Wojewódzkim Wydziale Kultury i Sztuki

(IM) Stanowisko kierownika wydziału teatralnego w Wojewódzkim Wydziale Kultury i Sztuki objęła dotychczasowy referent tego wydziału, Helena Odrzywolska.

Dotychczasowy kierownik, [illegible] dr Dobrowolski objął kierownictwo nowoutworzonego wydziału współpracy z zagranicą.

Lekarz oskarżony o współpracę z Niemcami

KRAKÓW (S) W najbliższym czasie rozpocznie się proces przeciwko lekarzowi, Romanowi Zentkellerowi, który podczas okupacji jako lekarz wojskowy dostał się do niewoli niemieckiej i do roku 1941 przebywał w obozie jeńców, pełniąc funkcje lekarza. Zwolniony z obozu jeńców został aresztowany jako politycznie podejrzany i we wrześniu 41 roku osadzony w obozie Oświęcim, gdzie również pełnił funkcje lekarza bloko[illegible].

[illegible] Brzezinka, gdzie został naczelnym lekarzem ambulansowym, a od maja 44 roku starszym obozowym, mając powierzony nadzór nad lekarzami blokowymi i podlegając bezpośrednio naczelnemu lekarzowi SS w Oświęcimiu, Thielle.

Oskarżony z natury był szorstki i odznaczał się nadzwyczajną skrupulatnością w wypełnianiu swych obowiązków, przestrzegając ściśle regulaminu, wskutek czego uzyskał zaufanie władz, a w szczególności dra Thielle i dr. Mengele. Wkrótce Zentkeller stał się ich prawą ręką. Działalność Zentkellera była wroga dla więźniów i chorych tak, iż wkrótce stał się on postrachem więźniów, chorych i służby sanitarnej. Nad chorymi ciążyło bezustannie widmo selekcji, której dokonywali lekarze niemieccy, a często sam Zentkeller. Wyselekcjonowani traceni byli w komorach gazowych lub przy pomocy fenolu, jeśli nie zginęli sami śmiercią głodową.

[illegible] sposób polski lekarz stanął pod zarzutem, że brał udział w odsyłaniu do komór gazowych tysięcy więźniów różnych narodowości, a szczególnie Żydów. Sprawa budzi wielkie zainteresowanie.

Korespondencja z [illegible]

Posłowie ludowi dobrze spełniają swe zadania

JASŁO (WO) W gminie zbiorowej Szyrzyny — pow. Jasło [illegible] odbyło się zebranie obywatelskie, na którym tow. poseł Emil Jeżyk składał sprawozdanie z prac poselskich i referował sprawy gospodarki wiejskiej (ze szczególnym uwzględnieniem współzawodnictwa pracy w rolnictwie) — oraz sprawy polityki międzynarodowej.

Po ożywionej dyskusji przewodniczący Gminnej Rady Narodowej ob. Bielinowski dziękując za wygłoszenie referatu podkreślił znamienny fakt, że przed wojną posłowie jeździli z podobnymi referatami jedynie [illegible]

Po zakończeniu zebrania na sali pozostali członkowie PPS i ci sympatycy Partii, którzy pragnęli zapisać się do Koła PPS w Szyrzynach. Posiedzenie Koła dokonało wyboru Zarządu, w skład którego weszli: przewodniczący — tow. Kotarba Jakub, sekretarz — Mitoraj Paweł, skarbnik — tow. Kabaj Ludwik, członkowie tow. tow. Zawiła St. Król Wł., Dudek St.

Z ramienia PK PPS w zebraniu uczestniczyli — przewodniczący PK tow. Władysław Opiela, oraz instruktor wiejski — tow. Hańba Jan.

CO * [illegible] * KIEDY

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO — godz. 19 — „Dożywocie" Fredry — w przerwie jubileusz Piotra Śliża.

MIEJSKI STARY TEATR — duża sala — godzina 19 — „Harry Smith zdobywa Amerykę" Simonowa.

MAŁA SALA — godz. 19.15 — „Pan Inspektor przyszedł" Priestley'a.

TEATR POWSZECHNY TUR — godz. 19 — „Klub Kawalerów" Bałuckiego.

TEATR RAPSODYCZNY — godz. 19.15 — „Eugeniusz Oniegin" Puszkina.

TEATR „OPERETKA" — godz. 19.15 — „Cnotliwa Zuzanna" Gilberta.

TEATR RTPD „WESOŁA GROMADKA" — godz. 12.30 — „Trzech urwisów z Ontario" (szkolne).

TEATR LALKI I AKTORA „GROTESKA" — godz. 17 — „Dwa Michały i świat cały".

HISTORYCZNE ZWIĄZKI KRAKOWA ZE ŚLĄSKIEM

We środę, 3 bm. o godz. 18.30 odbędzie się w sali Muzeum Przemysłu Art. (ul. Smoleńsk 9) 7 zebranie naukowe Tow. Miłośników Hist. i Zab. Krakowa, na którym dyr. Arch. Aktów Dawnych m. Krakowa doc. U. J. dr. Marian Friedberg wygłosi odczyt p. t.: „Najważniejsze związki Krakowa ze Śląskiem w dobie średniowiecza". Po odczycie dyskusja bieżąca. Zebranie dostępne dla wszystkich, pożądany udział młodzieży.

KINA

Świt: „Dwaj panowie „F"; Uciecha: „Pygmalion"; Wanda: „Pościg"; Apollo i Sztuka: „Mężczyźni w jej życiu"; Wolność: „Admirał Nachimow"; Warszawa: „Na tropie zbrodni"; Gdańsk: „Mściwy jastrząb".

Początek seansów: Sztuka 15.30, 17.30, 19.30; Warszawa i Wolność: 15.30, 17.45, 20, we wszystkich innych kinach o godz. 16, 18, 20.

DZIŚ JUBILEUSZ TOW. PIOTRA ŚLIŻA W TEATRZE IM. J. SŁOWACKIEGO

Teatr im. J. Słowackiego obchodzić będzie dzisiaj wieczorem w czasie przedstawienia „Dożywocia" — jubileusz 40-lecia pracy technicznej Piotra Śliża na scenie krakowskiej. Dobrze zasłużony dowód wdzięczności za tyloletni trud i owocną współpracę dla dobra wspólnie umiłowanej sztuki, jest równocześnie niespotykanym dotąd w dziejach scen polskich wydarzeniem. Po raz pierwszy bowiem święcony będzie taki obchód ku czci pracownika technicznego. Spodziewać się należy, że społeczeństwo krakowskie zechce wziąć gremialny udział w tej uroczystości i przyczyni się w ten sposób do hołdu zasłudze pracy.

Będzie to równocześnie jeden z ostatnich występów Mistrza Ludwika Solskiego, który opuszcza Kraków, udając się na występy do innych miast Polski.

Na przedstawienie jubileuszowe wszystkie karty wolnego wstępu i abonamenty są nieważne.

DYŻUR LEKARZA POŁOŻNIKA

Ubezpieczalni Społecznej dnia 3 marca br. dr. Pietrowski Kazimierz, Długa 80, tel. 508-27.

W nagłych zachorzeniach wezwać w nocy lekarza dyżurnego z Ubezpieczalni Nr. tel. 570-70.

DYŻUR APTEK

Rynek Główny 13, Floriańska 12, Długa 4, Lubicz 7, Zwierzyniecka 7, Retoryka 1, Grzegórzecka 9, Krakowska 1, Plac Inwalidów 7, Rynek Podgórski 9.

[illegible]

na dzień 3 marca 1948 r. (środa)

6.20 Płyty; 7.15 Płyty; 8.20 Informacje; 8.25 Skrzynka PCK; 8.35 „Szalona" XIII; 8.50 Muzyka; 9.00 Audycja dla szkół; 12.15 „Z mikrofonem po kraju"; 12.25 Pogadanka filmowa; 12.30 Koncert dla młodzieży; 13.30 Muzyka; 13.40 „Walka o oświatę w dobie Wiosny Ludów"; 14.00 Współczesne pieśni jugosłowiańskie; 14.30 „Baśń o wędrującej Pyzcie" — słuchowisko; 15.30 Muzyka; 16.30 „Głos Młodych"; 16.40 „Straszny Dwór" — audycja dla młodzieży; 17.00 „Melodie operetkowe"; 17.45 RUL „Kraj i ludzie"; 18.00 Lekcja języka rosyjskiego; 18.15 Audycja rozrywkowa; 18.45 [illegible] 19.00 Audycja dla [illegible] „Wieczorna Serenada"; 21.00 Audycja Chopinowska; 21.30 „Z życia Bułgarii" [illegible] zyka lekka; 22.30 Andan[illegible] z kwartetu D-dur [illegible] 23.30 Hymn i koniec audycji.

Druk. Drukarnia „Wiedza" Nr 5 w Chorzowie R 34296

Najlepsi pięściarze Polski

POZNAŃ. — Kapitan sportowy Polskiego Związku Bokserskiego, ob. Derda ustalił drugą z kolei listę 10 najlepszych zawodników w poszczególnych kategoriach, przy czym Szymurę klasyfikuje kapitan sportowy w dwóch wagach, a to w półciężkiej i ciężkiej.

Lista zawodników przedstawia się jak następuje:

Waga musza:

Sowiński (Wybrzeże), Tyczyński (Warszawa), Kasperczak (Poznań), Gumowski (Pomorze), Kargiel (Łódź), Kowalczyk (Śląsk), Kamiński (Łódź), Patora (Warszawa), Lidtke (Poznań), Kurowski (Wrocław).

Waga kogucia:

Bazarnik (Śląsk), Kruża (Pomorze), Grzywocz (Śląsk), Klein (Gdańsk), Gignal (Gdańsk), Stasiak (Łódź), Szymański (Poznań), Szymowicz (Wrocław), Sobkowiak (Warszawa), Brzoska (Łódź).

Waga piórkowa:

Antkiewicz (Wybrzeże), Czortek (Warszawa), Matloch (Śląsk), Baranowski I (Pomorze) Marcinkowski (Łódź), Sieradzan (Warszawa), Wojnowski (Poznań), Panke (Poznań), Gołyński (Wybrzeże), Kudlacik (Wybrzeże)

Waga lekka:

Rademacher (Śląsk), Skałecki (Szczecin), Bibrzycki (Śląsk), Bonikowski (Łódź), Skierka (Wybrzeże), Komuda (Warszawa), Grymin (Łódź) Adamski II (Poznań), Żurawski (Warszawa), Wrzosek (Poznań).

Waga półśrednia:

Chychła (Wybrzeże), Olejnik (Łódź), Wikliński (Pomorze), Iwański (Wybrzeże), Szneider (Śląsk), Kyla (Śląsk), Wasiak (Warszawa), Vogt (Poznań), Mazur (Łódź), Adamski I (Poznań)

Waga średnia:

Kolczyński (Warszawa), Pisarski (Łódź), Szymankiewicz (Wybrzeże), Frzesowski (Łódź), Sobczak (Poznań), Rajski (Wybrzeże), Cebulak (Pomorze), Zagórski (Warszawa), Matula (Kraków), Wilczek (Szczecin).

Waga półciężka:

Szymura (Poznań), Nowara (Śląsk), Kubicki (Częstochowa), Stocki (Pomorze), Zylis (Łódź), Mechliński (Wybrzeże), Ambroz (Szczecin), Jabłoński (Pomorze), Kossowski (Warszawa), Franek (Poznań).

Waga ciężka.

Szymura (Poznań), Klimecki (Poznań), Niewadził (Łódź), Koleczko (Poznań), Archacki (Warszawa), Jaskóła (Łódź), Kotkowski (Warszawa), Pietrzak (Szczecin), Kubica (Śląsk), Stec — (Łódź).

Przed mistrzostwami Polski ZRSS

w piłce ręcznej

KATOWICE. — W 6 i 7 bm Łódź będzie miejscem tegorocznych ogólnopolskich mistrzostw Polski Związku Robotniczych Stowarzyszeń Sportowych w piłce siatkowej i koszykowej — w konkurencjach żeńskich i męskich. W turnieju wezmą udział zespoły mistrzowskie poszczególnych województw.

Okręg śląski będzie reprezentowany przez drużyny: *RKS Batory — Chorzów* (siatkówka żeńska), *RKS Josephy Bielsko* (siatkówka męska), *OMTUR — Rozbark (koszykówka* żeńska, i *RKS Josephy - Bielsko* (koszykówka męska). W siatkówce męskiej zespół bielski będzie bronił zdobytego w zeszłym roku tytułu robotniczego mistrza Polski.

Zawody zapowiadają się niezwykle interesująco ze względu na start najsilniejszych zespołów robotniczych z całej Polski i nasi reprezentanci będą musieli dołożyć wiele starań i ambicji, aby wyjść z nich obronną ręką. Jeżeli cechować ich będzie taka wola zwycięstwa i ambicje, jakie wykazała nasza mistrzowska drużyna piłkarska RKS Naprzód z Janowa, to jesteśmy pewni, że nie tylko utrzymają dotychczasowy stan posiadania, ale i powiększą go jeszcze może o kilka dalszych tytułów mistrzowskich, czego im życzą — wszyscy robotnicy sportowcy Śląska.

Czy wiecie że...

...w sali Polskiej YMCA odbyło się w niedzielę międzynarodowe spotkanie w siatkówce między drużynami Pragi i Warszawy, zakończone zwycięstwem gości w stosunku 3:1 (16:14, 15:10, 12:15, 15:10).

...jako drugą konkurencję zawodów łyżwiarskich w Helsinkach o mistrzostwo świata w jeździe szybkiej rozegrano bieg na 5.000 m, który zakończył się zwycięstwem zdecydowanego faworyta tej konkurencji Holendra Broekmanna w czasie 8:37,5 min.

Robotnicze mistrzostwa Polski w pływaniu

POZNAŃ. — Wyniki technicznego drugiego dnia robotniczych mistrzostw Polski w pływaniu:

Konkurencje męskie:

300 mtr. st. zmiennym — 1) Jabłoński („Elektryczność") 4:40 min., 2) Łabędzki („San") 4:57,2 min., 3) Hoff („San") 4:57,8 min.

[illegible] dow.: 1) Marchlewski („Grom") 2:30,2 [illegible] Czuperski [illegible]

200 m. st. klas.: 1) Jakuszko („Elektryczność") 3 06,0 min., 2) Jarecki (HCP) 3:11,2 min, 3) Zawadzki [illegible] 3:12.3 [illegible]

[illegible] dow.: 1) Marchlewski „Grom" 1:05.9 min., 2) Szafron „Siła" (Giszowiec) 1:09 5 min., 3) Małecki „San" 1:09.6 min.

Skoki z trampoliny: 1) Lesiński (HCP) 66,50 pkt.

Sztafety: 4 × 100 m. st. klas. 1) „Elektryczność" 5:45.8 min., 2) „Grom" 5:46.5 min., 3) HCP 5:59 [illegible]

3 × 100 m. stylem zmiennym: 1) „Elektryczność" 4:02 4 min., 2) „Siła" (Giszowiec) 4:03 2 min., 3) „Grom" 4:05.2 min.

5 × 50 m st. dow.: 1) „Elektryczność" 2:35.5 min., 2) Giszowiec 2:37,6 min., 3) OM TUR (Ostrowiec) 2:37,5

W rozgrywkach waterpolowych pierwsze miejsce zajęła „Elektryczność" (Warszawa) przed „Sanem", „Siłą" (Giszowiec) i HCP.

Wyniki spotkań finałowych: „Elektryczność" — „San" 5:1 (2:1) Giszowiec — HCP 5:0 walkower.

Konkurencje żeńskie:

100 m. st. grzbiet: Budziszówna „Grom" 1:37,5 min., 2) Malicka „San" 1:39.5 min., 3) Żurkówna „San" 1:44,6 min.

sztafeta 3 × 100 m. st. zmien. 1) „San" 4:54,6 min., 2) „Grom" 5:02,3 min., 3) „Grom" II 5,26 min

Po zawodach odbyło się uroczyste rozdanie nagród zwycięzcom.

Wielki sukces

[illegible]

NA OGÓLNOPOLSKICH MISTRZOSTWACH W RADOMIU

RADOM (tel. wł.) — Czterodniowe mistrzostwa ping-pongowe Polski w w Radomiu zakończyły się pełnym sukcesem zawodników śląskich.

W konkurencji kobiecej tytuł mistrza Polski zdobyła młoda zawodniczka „Gwiazdy", Mira Glaznerowa z Wałbrzycha, drugie miejsce zajęła Kostkówna z „Lechii" mysłowickiej, trzecie Podmiotkówna z Warszawy, czwarte Janina Wachówna z „Piasta" Gliwice.

W konkurencji męskiej mistrzostwo Polski zdobył Kawczyk z Siemianowiczanki, na drugim miejscu uplasował się Widera, kop. „Polska" Świętochłowice, na trzecim Otręba kop „Polska".

W drużynowych mistrzostwach zwyciężyła ponownie kop. „Polska" przed Siemianowiczanką, drużyną „Społem" z Wrocławia i Cracovią.

„ZGODA" (ŚWIĘTOCHŁOWICE) MISTRZEM ŚLĄSKA W KOSZYKÓWCE MĘSKIEJ

KATOWICE — Finały mistrzostw Śl. OZPR w koszykówce męskiej przyniosły tytuł mistrzowski drużynie „Zgody" ze Świętochłowic, która reprezentować będzie Śląsk w rozgrywkach o mistrzostwo Polski klasy A i w rozgrywkach o wejście do Ligi.

„Zgoda" zdobyła tytuł mistrza Śląska bez straty punktu Ostatnie spotkania dały następujące wyniki: AZS (Katowice) — HKS (Tarnowskie Góry) 25:17 (10:7), „Zgoda" (Świętochłowice) — „Batory" (Chorzów) 49:28 (29:14) „Zgoda" Świętochłowice) — HKS (Tarnowskie Góry) 37:22 (15:17).

Śląsk gromi Częstochowę w siatkówce

KATOWICE — W niedzielę w sali WF i PW w Częstochowie odbyły się rewanżowe zawody w siatkówce męskiej i żeńskiej oraz koszykówce męskiej. W siatkówce męskiej drużyna śląska rozgromiła drużynę Częstochowy w stosunku 3:0 (15:8, 15:2, 15:9). Siatkarki śląskie wygrały również w stosunku 2:0 (15:12, 15:4), wykazując dobrą formę.

W koszykówce męskiej drużyna śląska przyzwyczajona do dużej sali nie mogła rozwinąć akcji na zbyt małym boisku. Do wyniku remisowego przyczynił się sędzia, który niezbyt obznajomiony był z przepisami gry. Końcowy wynik brzmi: 23:23. Kosze dla drużyny śląskiej zdobyli Tatarczuch 7, Rzaski 6, Kostrusiak i Girtler po 5 W siatkówce najlepiej zagrali Tatarczuch i Haufe.

[illegible]

KATOWICE. — W dniach 1—20 marca rb. trener Polskiego Zw. Bokserskiego Fr. Sztamm przeprowadzi z ramienia Związku inspekcję treningów, we wszystkich klubach zrzeszonych w Śląskim OZB.

TABELA MISTRZOSTW LIGI KOSZYKOWEJ

WARSZAWA. — Po niedzielnych meczach o mistrzostwo Ligi Koszykowej tabelka przedstawia się następująco:

Klub	gier	pkt.	stos. koszy
1. YMCA Łódź	13	12:1	630:435
2. KKS Poznań	13	10:3	580:435
3. Warta Poznań	12	[illegible]	438:435
4. AZS Warszawa	9	6:3	375:2[illegible]
5. Wisła Kraków	12	5:7	512:575
6. AZS Kraków	12	[illegible]	435:470
7. TUR Łódź	1[illegible]	3:7	351:3[illegible]
8 YMCA Gdańsk	1[illegible]	2:9	394:52[illegible]
9. Znicz Pruszków	12	1:11	377:541